

Aan de leden van de vaste Kamercommissie SZW

Onderwerp: inbreng gerechtsdeurwaarders AO Armoede- en schuldenbeleid d.d. 10 oktober 2019

Den Haag, 7 oktober 2019

Geachte leden van de commissie SZW,

Ten behoeve van het algemeen overleg op 10 oktober a.s. vragen de gerechtsdeurwaarders uw aandacht voor de volgende punten:

Schuldenwijzer: centrale registratie van schulden

Divosa en de VNG vragen er al speciaal aandacht voor in hun recente brief aan uw commissie: er moet een centrale registratie van schulden van alle schuldeisers komen. De gerechtsdeurwaarders hebben deze centrale registratie voor elkaar gekregen en werken hard aan het uitbouwen ervan.

Op Schuldenwijzer.nl kan elke Nederlander inzicht krijgen in hun eigen schuldpositie. Schuldenwijzer.nl geeft met een druk op de knop een overzicht van de beslagen die door gerechtsdeurwaarders zijn gelegd bij derden, zoals beslagen op loon, uitkering of pensioen. Mensen met schulden vinden er ook de beslagvrije voet en contactgegevens van de betrokken gerechtsdeurwaarder(s). Het inloggen gebeurt veilig middels DigiD. Met het totaaloverzicht van Schuldenwijzer kan ook sneller schuldhulp worden verleend. Daarmee wordt overzicht en rust gecreëerd voor de burger en worden verhogende kosten van incasso voorkomen.

Wij hebben uw steun nodig voor de verdere ontwikkeling van Schuldenwijzer.

Wet vereenvoudiging beslagvrije voet: stel inwerkingtreding niet langer uit!

In 2014 adviseerden wij de toenmalige minister van Veiligheid en Justitie over het vereenvoudigen van de beslagvrije voet. Het Wetsvoorstel Vereenvoudiging beslagvrije voet is in maart 2017 als hamerstuk afgedaan in de Eerste Kamer. De inwerkingtreding van de wet staat nu gepland voor 1 januari 2021 (!). Het wetsvoorstel zorgt ervoor dat schuldenaren een wettelijk bepaalde hoeveelheid inkomen overhouden om van te leven. In het belang van de schuldenaar doen wij daarom de dringende oproep om de inwerkingtreding van die wet niet uit te stellen naar een nog latere datum. De gerechtsdeurwaarders hebben ervoor gezorgd dat ze begin volgend jaar al kunnen werken met een rekenmodule die ze helpt om de wet in de praktijk te brengen. Er is juridisch en technisch gezien geen enkele reden om de inwerkingtreding van de wet uit te stellen.

Transparantiebeginsel: inzage in het bankenregister

Bij een schuldentraject is volledig inzicht in de financiële positie in ieders belang. Van de schuldeiser om snel zicht te kunnen bieden op een betalingsregeling. Van de schuldenaar zodat snel duidelijk wordt of hij in de positie is om aan de schulden te voldoen of doorverwezen dient te worden naar de schuldhulpverlening. En van schuldenaren die eenvoudigweg niet in staat zijn om inzicht te verschaffen in hun vaak gecompliceerde situatie. Omdat hier sprake is van vertrouwelijke persoonsgegevens, is de gerechtsdeurwaarder de aangewezen vertrouwenspersoon die dit inzicht zou moeten creëren.

Het moge duidelijk zijn dat schuldenaren die onwillig zijn om mee te werken aan het verschaffen van informatie, het vorderingsproces frustreren. Door diverse bankrekeningen op naam aan te houden, kan een schuldenaar die niet wil betalen bij iedere bankrekening opnieuw een beslagvrije voet halen. Dat vinden wij niet eerlijk. De beslagvrije voet is bedoeld om te voorkomen dat mensen onder het bestaansminimum uitkomen. Niet als een middel om je aan de betalingsplicht te onttrekken.

Helaas komen wij als gerechtsdeurwaarders in de praktijk geregeld dit soort mensen tegen. Onderdeel van de oplossing zou zijn dat gerechtsdeurwaarders de mogelijkheid krijgen vóór het leggen van een beslag bankinformatie kan opvragen. Komen de banktegoeden boven de beslagvrije voet uit, dan is een bankbeslag gerechtvaardigd. Zo niet, dan zorgt hij voor een andere oplossing.

Is de staatssecretaris het eens dat de gerechtsdeurwaarder zijn rol als triagist moet kunnen vervullen? Op welke manier gaat de staatssecretaris bevorderen dat de gerechtsdeurwaarder zo snel en volledig mogelijk inzicht krijgt in de financiële positie van de schuldenaar?

Er zijn diverse wettelijke manieren om gerechtsdeurwaarders deze toegang te verschaffen. Momenteel behandelt de commissie Financiën het wetsvoorstel Verwijzingsportaal Bankgegevens (35238). Hier is een lijst van beroepsgroepen opgenomen die het verwijzingsportaal mogen raadplegen. Ons voorstel is om de gerechtsdeurwaarders hieraan toe te voegen.

Tenslotte...

De gerechtsdeurwaarders komen als uitvoerder van het recht op plekken waar anderen nooit of zelden komen. Zij hebben een wettelijke taak die door sommigen wellicht niet in dank wordt afgenomen, maar die wel nodig is voor een goede rechtsbedeling binnen onze rechtsstaat.

Om hun werk goed te kunnen doen, met oog voor de belangen van schuldenaren en schuldeisers, is een goed begrip van de taak en de mogelijkheden van een gerechtsdeurwaarder nodig. Uw Kamercommissie heeft zich bereid getoond die informatie te verzamelen, wij hebben u in juni ontvangen voor een werkbezoek op een gerechtsdeurwaarderskantoor. Wij waarderen uw belangstelling en verzekeren u dat wij graag -naast VISH, naast ons beslagregister en naast Schuldenwijzer- meer innovaties ten dienste stellen van het belang van het terugdringen van de schuldenproblematiek.

Met vriendelijke groet,
Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders

Wilbert van de Donk, voorzitter